

**UNIVERZA V LJUBLJANI
VETERINARSKA FAKULTETA
PRO V KONJEREJI**

**REJSKI PROGRAM ZA PASMO
ŠETLANDSKI PONI**

Ljubljana, junij 2010

KAZALO VSEBINE

1 PREDHODNA DOLOČILA	4
2 IZVOR IN RAZVOJ PASME	4
3 REJSKI CILJ	5
4 VELIKOST POPULACIJE:	6
5 NAČIN REJE	7
6 REJSKE METODE	7
7 IDENTIFIKACIJA, REGISTRACIJA IN VPIS V RODOVNIŠKO KNJIGO	7
8 SELEKCIJSKI PROGRAM	8
8.1. Uvod	8
8.3 Ocena lastnosti zunanosti	9
8.4 Preizkušanje delovne sposobnosti	10
8.5 Vrednotenje po kvaliteti potomstva	10
8.6 Presoja zdravja in plodnosti	10
8.7 Razvrščanje v kakovostne razrede	11
8.8 Odbira plemenskih živali	11
8.8.1 Odbira plemenjakov	11
8.8.2 Odbira ženskih živali	12
8.9 Zagotavljanje plemenjakov	12
8.10 Letni program uporabe plemenjakov	12
8.11 Izdajanje zootehniške dokumentacije	12
9 RAZVOJNE NALOGE	13
10 UKREPI ZA GOSPODARNEJŠO REJO	14
11 ZAGOTAVLJANJE ŠIRJENJA GENETSKEGA NAPREDKA	14
12 VODENJE IN OBJAVA PODATKOV IN PUBLIKACIJE	15
13 POGOJI ZA SODELOVANJE V REJSKEM PROGRAMU	15
14 NADZOR NAD IZVAJANJEM REJSKEGA IN SELEKCIJSKEGA PROGRAMA	17
PRAVILA O VODENJU RODOVNIŠKE KNJIGE ZA PASMO ŠETLANDSKI PONI	17
1. Splošna določila	17
2. Rodovniška knjiga za pasmo šetlandski poni	17
3 Vpis v rodovniško knjigo	18
Vpis žrebcev	19
Vpis kobil.....	20
Vpis tujih živali.....	21
4 Istovetnost živali - Identiteta	21
5 Lastništvo	21
6 Identifikacija žrebet	22
7 Registracija žrebet	23
7.1 Redni postopek	23
8 Izbira imena	25
9 Dodatno označevanje živali	26
10 Evidenca pripustov	26
11 Preverjanje porekel	27
12 Register tujih živali	27
13 Register izpisanih živali	28
14 Register rejcev	29
15 Register lastnikov	30
16 Hlevska knjiga	30
17 Pristojbine	31

Avtor programa: mag. Janez Rus, dr.vet.med., strokovni vodja DPO VF. Pri izdelavi programa je sodelovala rejska komisija Združenja rejcev slovenskih toplokrvnih konj.

Rejski program je avtorsko zaščiten. Prepoveduje se vsakršno nepooblaščenno razmnoževanje in kopiranje.

Ljubljana, 30.06.2010

UNIVERZA V LJUBLJANI
VETERINARSKA FAKULTETA
INŠTITUT ZA REJO IN ZDRAVSTVENO VARSTVO KOPITARJEV
Cesta v Mestni log 47, 1000 Ljubljana

strokovni vodja
mag. Janez Rus, dr.vet.med

dekan
prof. dr. Marjan Kosec

1 PREDHODNA DOLOČILA

1.1 Rejski program za pasmo šetlandski poni obsega ukrepe, ki so potrebni za doseganje rejskega cilja in selekcijske ukrepe (predvsem postopek ocenjevanja lastnosti zunanosti in način razvrščanja plemenskih živali v kakovostne razrede). Določa pogoje in način vodenja rodovniške knjige za šetlandsko pasmo.

1.2 Določila rejskega programa in vodenje rodovniške knjige je usklajeno s pravili **The Shetland Pony Stud –Book Society**, ki vodi izvorno rodovniško knjigo za to pasmo.

1.3 Rejski program je usklajen z Zakonom o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02-ZUreP-1, 110/02-ZGO-1 in 45/04-ZdZPKG) in pravilniki, ter ostalimi podzakonskimi predpisi, ki urejajo področje konjereje.

1.4 Rejski program izvaja Veterinarska fakulteta, Inštitut za rejo in zdravstveno varstvo kopitarjev kot priznana rejska organizacija - PRO v sodelovanju s Slovenskim združenjem rejcev ponijev na celotnem območju Republike Slovenije.

2 IZVOR IN RAZVOJ PASME

Šetlandski poni je potomec konj, ki so se na Šetlandskem otočju redili že v bronasti dobi. Pasma se je razvijala bolj ali manj izolirano, saj je bil priliv živali drugih pasem na to območje zgolj malenkosten. V specifičnih klimatskih in rejskih pogojih sta se znotraj pasme izoblikovala dva prevladujoča tipa – večji bolj robusten in košččen tip daljše glave ter lažji tip, manjše glave in visoko nasajenega repa.

Izjemno zahtevne življenjske razmere, predvsem mrzle otoške zime in pomanjkanje krme so vzdržali le najbolj prilagodljive živali in Šetlandski poni je svoji majhni rasti navkljub že stoletja znan po moči, vzdržljivosti in dolgoživosti.

Vse do sredine 19. stoletja so šetlandski poniji služili predvsem kot tovorni in jezdni konjiči, s katerimi so prebivalci šetlandskih otokov tovorili predvsem šoto in morsko travo, pa tudi za ježo so jih uporabljali. Ko so v Veliki Britaniji leta 1847 prepovedali delo otrok v premogovniških jaških, se je pojavilo veliko povpraševanje po šetlandskih ponijih, ki so bili nadvse primerni za odvoz nakopanega premoga iz rudnikov. V tem času je bilo ustanovljenih več kobilarn, ki so z načrtno rejo močno vplivale na kakovost populacije, zlasti še, ker so bili ti poniji zelo primerni kot otroške jezdne živali, pričeli pa so jih uporabljati tudi v vpregah. Konec devetnajstega stoletja so šetlandske ponije pričeli v vse večjem številu izvažati in rediti tudi v tujini.

Danes se šetlandski poniji zrejajo v večini evropskih držav in v številnih deželah na ostalih kontinentih.

3 REJSKI CILJ

3.1 Reja šetlandskega ponija se je v Sloveniji pričela v zadnjih treh letih.

3.2 Rejski cilj je skladen, plemenit vendar razmeroma robusten poni, dobrohotnega karakterja in živahnega temperamenta, pravilnih in izdatnih hodov, primernega za vse delo pod sedlom in v vpregi.

3.3 Osnovne značilnosti šetlandskega ponija so:

Velikost žrebci in kobile – višina v vihru, merjeno s palico ne sme presegati 107 cm

Barve vse barve razen pegavcev

Telesni ustroj glava: majhna ravnega, profila, širokega čela, s tanko kožo in nežno dlako; ušesa so lepo oblikovana, majhna in dobro nasajena; oči velike, ovalne; nozdrvi široko odprte; čeljusti dobro razmaknjene;

 vrat: srednje dolg, dobro nasajen, dobro omišičen, dobro povezan z oplečjem;

 telo: srednje dolgo, široko in globoko, dobro formiran viher; dovolj položno pleče, srednje dolg, dobro omišičen, prožen hrbet s kratkimi ledji; dobro obokanih reber, križ dolg in širok, zmerno pobit, z dobro nasajenim košatim repom;

Fundament korekten, čvrst, a suh, z dobro izraženimi sklepi in kratkimi piščalnicami; prožnimi biclji, čvrstih, okroglih kopit;

Gibanje korektno, enakomerno, prožno in izdatno;

Posebne značilnosti Šetlandski poni ima gosto »dvojno« zimsko dlako, ki živali dobro zaščiti pred mrazom, saj ostane koža suha tudi ob močnejših padavinah. Poletna dlaka je kratka, bleščeča.

 Kot jahalni in vprežni poni je primeren za otroke. Je zaupljivega in uravnoveženega karakterja, mirnega temperamenta; Za pasmo je značilna prilagodljivost, dobro izkoriščanje krme in dolgoživost.

3.4 Dolgoročni rejski cilji izvajanja rejskega programa za pasmo so:

Cilj	Izhodiščno leto 2010 %	Končno leto 2015 %	Dolgoročni cilj %
Žrebcji vpisani v knjigo žrebcev I	100	100	100
Kobile vpisane v Glavno knjigo kobil	94	95	96
Moške živali z oceno lastnosti zunanosti nad 70 %	100	100	100
Ženske živali z oceno lastnosti zunanosti nad 70 %	82	85	88
Moške živali z opravljenim preizkusom delovne sposobnosti z oceno nad 7,5	Preizkus delovne sposobnosti se ni izvajal		
Ženske živali z opravljenim preizkusom delovne sposobnosti z oceno nad 7,5	Preizkus delovne sposobnosti se ni izvajal		

4 VELIKOST POPULACIJE:

4.1 Populacija čistopasemskih šetlandskih ponijev je zelo majhna. Predvideva se, da se bo zaradi dokaj intenzivnega razvoja ljubiteljskega konjeništvva v tem segmentu z ustanovitvijo rodovniške knjige v prihodnje hitro povečevala, zlasti zato, ker je v Sloveniji razmeroma veliko število živali v tipu šetlandskega ponija*, ki zaradi neznanega porekla ne izpolnjujejo pogojev za vpis v rodovniško knjigo.

Kategorija	Število živali v letu 2010	Ciljno število živali
Plemenski žrebcji	7	10
Plemenske kobile	42	200
Registrirana žrebeta	14	100
Mladi poniji v 2. - 4. letu starosti	16	300
Ostali poniji	350*	500
Skupna velikost populacije	429	1110

4.2 Zastopanost posameznih kategorij v populaciji je zadovoljiva. Število registriranih žrebet je glede na število majhno in kaže na manjšo intenzivnost reje.

5 NAČIN REJE

5.1 V reji šetlandskega ponija se stremi za sonaravno rejo živali, ki zagotavlja optimalni fizični razvoj živali in vrstno specifično socializacijo. Rejski program neposredno ne predpisuje pogojev reje, priporoča pa:

- da se živali zrejajo v objektih in na površinah, ki zagotavljajo bivanje živali v skladu z ekološkimi, etološkimi in drugimi zahtevami, ki jih določa pravni red na tem področju,
- da se živalim vsaj v pašni sezoni omogoči celodnevno pašo na ustreznih pašnikih – priporoča se zreja na višinskih pašnikih.

5.2 Živalim so rejci oz. lastniki dolžni zagotavljati vso potrebno oskrbo in nego v skladu z uveljavljenimi etičnimi in etološkimi standardi.

5.3 Delovnim živalim za vse zvrsti rabe so rejci oz. lastniki dolžni zagotoviti privajanje na delo in pogoje ter način rabe v skladu z uveljavljenimi strokovnimi in etičnimi standardi konjenišтва.

6 REJSKE METODE

6.1 1 Reja šetlandskih ponijev je izključno čistopasemska. Križanja s katerokoli drugo pasmo niso dovoljena.

6.2 Dovoljene oblike razmnoževanja so:

- naravni pripust.
- osemenjevanje.
- prenos jajčnih celic in zarodkov je dovoljen. Možna je registracija enega potomca kobile, dajalke jajčne celice vsako koledarsko leto.

6.3 Pripustna sezona traja od 15. februarja do 15. avgusta v tekočem koledarskem letu. Izjemoma so dovoljeni tudi pripusti v času izven pripustne sezone.

7 IDENTIFIKACIJA, REGISTRACIJA IN VPIS V RODOVNIŠKO KNJIGO

Rodovniška knjiga za pasmo šetlandski poni

7.1 V glavno rodovniško knjigo za pasmo šetlandski poni so lahko vpisane le čistopasemske živali te pasme, katerih starši so čistopasemske živali, vpisane v rodovniško knjigo, ki se vodi po načelih izvirne rodovniške knjige.

V dodatni del rodovniške knjige so lahko kot »poni« vpisane živali, ki ustrezajo rejskemu cilju, vendar ne izpolnjujejo genealoških pogojev za vpis v glavni del rodovniške knjige. V

dodatni del se lahko vpišejo tudi poniji drugih pasem, za katere se v Sloveniji ne vodi rodovniška knjiga.

7.2 Preden je katerakoli žival vpisana v posamezne dele in razdelke rodovniške knjige, v register žrebet ali register tujih živali, mora biti identificirana in registrirana v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev.

7.3 Način in postopki identifikacije in registracije - vpisa v posamezne dele in razdelke rodovniške knjige, v register žrebet, register tujih živali, register izpisanih živali, ter vpis rejcev in lastnikov živali, so opredeljeni v Pravilih o vodenju rodovniške knjige.

7.4 Živali vključene v rejski program za pasmo šetlandski poni, v skladu z določili rejskega programa in določili Pravil o vodenju rodovniške knjige, so vpisane v naslednje sezname rodovniške knjige:

Glavni del rodovniške knjige
Knjiga plemenskih žrebcev
Knjiga plemenskih kobil

Dodatni del rodovniške knjige
Evidenčna knjiga kobil

Register čistopasemskih žrebet
Dodatni registri

7.5 Vpis živali v posamezne dele in razdelke rodovniške knjige, v register čistopasemskih žrebet, register tujih živali, register izpisanih živali ter vpis rejcev in lastnikov, je opredeljen v Pravilih o vodenju rodovniške knjige.

7.6 Za vpis tujih živali (živali, ki so bile prvič registrirane in vpisane v drugo – tujo rodovniško knjigo) in plemenskega materiala v rodovniško knjigo in priznavanje za pleme teh živali, njihovega semena, jajčnih celic ali zarodkov, se smiselno uporabljajo vsa merila, predpisana z rejskim programom in Pravili o vodenju rodovniške knjige.

7.7 Žrebčevo seme, jajčne celice ali zarodki, se lahko uporabljajo le na osnovi zootehniškega dokumenta o priznanju za pleme

8 SELEKCIJSKI PROGRAM

8.1. Uvod

8.1.1 Za izvajanje selekcijskega programa oziroma selekcijskih ukrepov zagotavlja PRO potrebne strokovne kadre in ustrezno merilno, laboratorijsko, programsko in strojno opremo, v skladu z uveljavljenimi standardi. Populacija živali, vpisanih v rodovniško knjigo je majhna

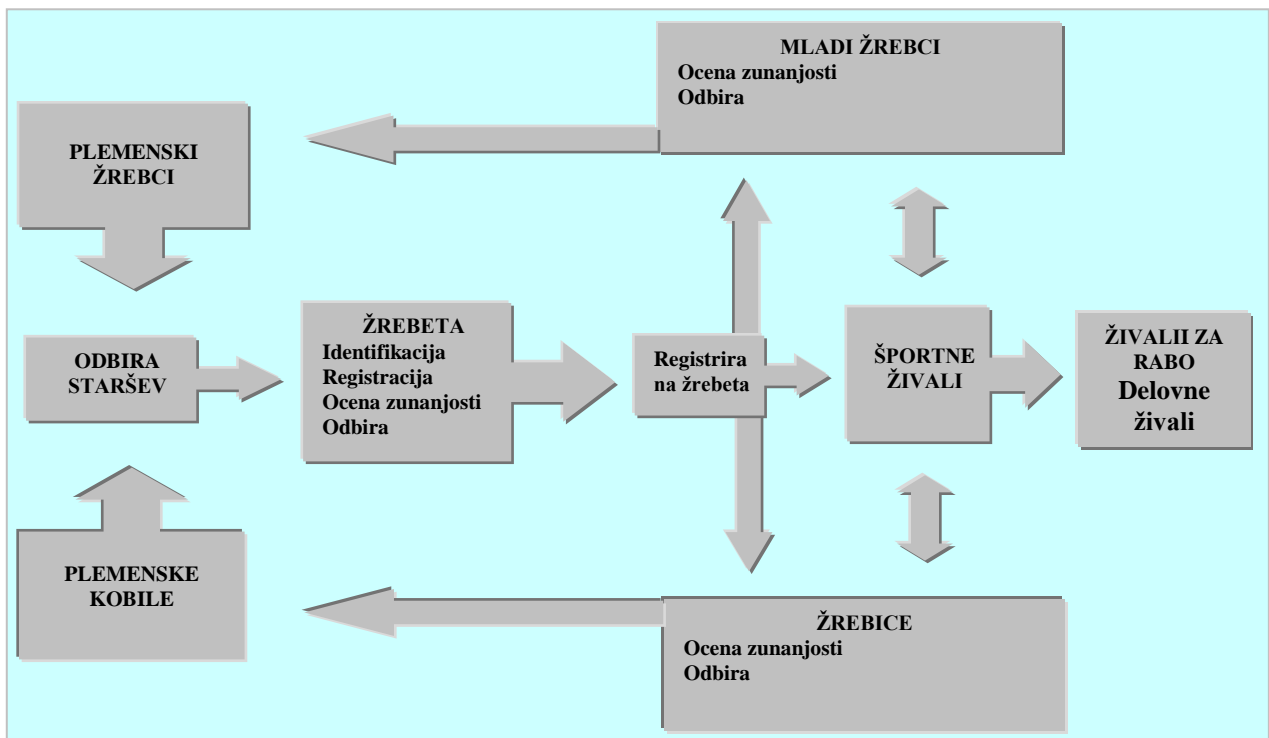
in po izvoru zelo heterogena. Genetska variabilnosti znotraj populacije je zadovoljiva.

8.1.2 Za zagotavljanje rejskega - selekcijskega napredka se izvajajo selekcijski ukrepi, opisani v selekcijskem programu:

- Vrednotenje porekla
- Ocena lastnosti zunanosti
- Vrednotenje po kvaliteti potomstva
- Presoja zdravja in plodnosti
- Razvrščanje v kakovostne razrede

8.1.3 V selekcijski program so vključene vse registrirane živali.

Shema selekcijskega programa:

8.2 Vrednotenje porekla

Merila, po katerih se vrednoti poreklo plemenskih živali so posebej opredeljena med pogoji za vpis plemenskih živali v ustrezen seznam rodovniške knjige, predpisanimi s Pravili o vodenju rodovniške knjige

8.3 Ocena lastnosti zunanosti

8.3.1 Ocenjuje se lastnosti, ki jih opredeljuje rejski cilj.

8.3.2 Lastnosti zunanosti živali se ocenjuje po ocenjevalnem modelu predpisanem s Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8.3.3 Ocenjevanje opravlja komisija, ki jo določi strokovni svet PRO.

8.3.4 Komisija opravi ocenjevanje na razpisanih pregledih, kar omogoča primerjavo večjega števila živali iste kategorije. V izjemnih primerih je upravičen pregled posameznih živali.

8.3.5 Na osnovi ocene lastnosti zunanosti se živali razvršča v kakovostne razrede.

8.4 Preizkušanje delovne sposobnosti

8.4.1 V reji šetlandskega ponija se preizkusov delovne sposobnosti ne izvaja. V naslednjem petletnem obdobju se glede na razvoj reje preuči možnosti za uvedbo preizkusa delovne sposobnosti v obliki izpita.

8.5 Vrednotenje po kvaliteti potomstva

8.5.1 V rodovniško knjigo se za vsakega plemenskega žrebca in kobilu vnesejo vsi rezultati, ki jih dosežejo njihovi potomci na:

- ocenjevanjih žrebet,
- pregledih za odbiro plemenskih žrebcev,
- pregledih kobil za sprejem v rodovnik.

8.5.2 Na osnovi dosežkov potomcev se plemenske živali razvršča v ustrezen razdelek rodovniške knjige oz. ustrezen kakovostni razred.

8.6 Presoja zdravja in plodnosti

8.6.1 Plemenske živali morajo biti zdrave, plodne in ne smejo biti nosilci dednih napak. Žrebci morajo pred vpisom v rodovniško knjigo opraviti veterinarski pregled predpisan s strani The Shetland Pony Stud. Book Society (International Veterinary Standards, june 2004, revised feb. 2007) Veterinarski pregled kobil ob pregledu za sprejem v rodovnik ni obvezen, v spornih primerih pa lahko komisija zahteva veterinarsko poročilo.

8.6.2 V rodovniško knjigo ne morejo biti vpisane živali, ki imajo prirojene morfološke in/ali fiziološke konstitucijske napake.

8.6.3 Živali pri katerih se ugotovi kile, napake na zobovju, kriptorhizem, obsežna depigmentacija kože, depigmentacija šarenice, kronični obstruktivski bronhitis ali poletni ekcem, ne morejo biti vpisane v rodovniško knjigo.

8.6.4 V primeru, da se pri živalih ugotovi druge morfološke napake:
izrazito nežna konstitucija,
neizraženi spolni znaki,

nepravilne oblike prsi – zelo ozka, plitke prsi, razplečenost,
močno uleknjen hrbet,
slaboten, deformiran skelet,
zelo mehki biclji,
zelo slabotni sklepi,
hujše napake v stojah,
slaba, spačena kopita,
ali, fiziološke napake - motnje v funkciji različnih organskih sistemov, ki se odražajo na:
zdravju,
kondiciji,
temperamentu,
spolni aktivnosti – sposobnosti,
se te presojajo pri ocenjevanju lastnosti zunanosti (morfološke) ali z veterinarskim
diagnostičnim pregledom (fiziološke napake).

8.7 Razvrščanje v kakovostne razrede

8.7.1 Žrebce in kobile šetlandske pasme se razvršča v kakovostne razrede glede na njihovo oceno lastnosti zunanosti.

8.7.2 Razredi v katere se razvršča živali in merila za razvrščanje v razrede so opredeljena v Pravilih o vodenju rodovniške knjige.

8.8 Odbira plemenskih živali

8.8.1 Odbira plemenjakov

8.8.1.1 Komisijo za odbiro plemenskih žrebcev imenuje strokovni svet PRO.

8.8.1.2 Na pregled za odbiro plemenjakov so lahko privedeni žrebci v tretjem letu starosti.

8.8.1.3 Žrebci se pripustijo k pregledu za odbiro plemenskih žrebcev na osnovi:

- a. ustreznega porekla,
- b. zadovoljive ocene lastnosti zunanosti.

8.8.1.4 Lastnik žrebca mora predložiti veterinarsko zdravstveno potrdilo, ki potrjuje, da žrebec izpolnjuje predpisane veterinarsko sanitarne pogoje za priznanje za plemenjaka. Pregled mora opraviti pooblaščen veterinar/veterinarska ustanova.

8.8.1.5 Vsi žrebci, privedeni na preglede, morajo imeti opravljene diagnostične preiskave in androloški pregled v skladu s predpisi ki urejajo razmnoževanje kopitarjev.

8.8.1.6 Pri vseh žrebcih, privedenih na preglede, mora biti preverjeno poreklo na osnovi preiskave vzorca krvi na krvne skupine ali z molekularnimi genetskimi preiskavam.

8.8.1.7 Merila za odbiro žrebcev so predpisana s Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8.8.1.8 Vsi odbrani žrebci so priznani za pleme brez omejitve trajanja priznanja.

8.8.1.9 Vsi priznani žrebci morajo biti vsako letno privedeni na predstavitev plemenskih žrebcev, ki jo organizira organizacija rejcev.

8.8.2 Odbira ženskih živali

8.8.2.1 Komisijo za oceno in odbiro plemenskih kobil imenuje strokovni svet PRO.

8.8.2.2 Na ocenjevanje in odbiro za vpis v rodovniško knjigo, so lahko privedene kobile v letu, ko prvič žrebijo.

8.8.2.3 Merila za odbiro ženskih živali so predpisana s Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8.9 Zagotavljanje plemenjakov

8.9.1 Ohranjanje genetske raznovrstnosti v populaciji se zagotavlja z rabo tujih plemenjakov. Žrebce in žrebčevo seme nakupujejo rejci sami. Število plemenjakov je glede na število plemenskih kobil zadostno.

8.10 Letni program uporabe plemenjakov

8.10.1 Zaradi preprečevanje parjenja v sorodstvu je potrebno nadzorovano parjenje živali.

8.10.2 Nadzor pripusta izvajajo imetniki plemenskih žrebcev na svojih pripustnih postajah in PRO.

8.10.3 Pred pripustom so imetniki plemenskih žrebcev dolžni preveriti izkaz o poreklu kobile in zavrniti pripust kobile, ki ima v treh generacijah prednikov skupnega prednika s plemenjakom. V primeru, da rejec želi pripustiti kobilo pod plemenjaka, ki je z le-to v ožjem sorodstvu, mora predložiti soglasje strokovnega sveta PRO.

8.10.4 PRO izvaja nadzor pripustnih postaj, ki vključuje tudi pregled podatkov o pripuščenih kobilah. Izbor plemenjakov za posamezne kobile je prepuščen rejcem ob upoštevanju omejitev predpisanih z rejskim programom. PRO rejcem po potrebi glede pripusta tudi svetuje.

8.10.5 Stopnja sorodstva neposredno ni določena. Za učinkovito preprečevanje reje v sorodstvu se v informacijskem sistemu za vodenje rodovniških knjig in registra kopitarjev, izdelava aplikacija za spremljanje koeficienta sorodstva v celotni populaciji.

8.11 Izdajanje zootehniške dokumentacije

8.11.1 Vse zootehniške dokumente, spričevala in potrdila za živali izdaja rejcem PRO. Rejci lahko pridobijo zootehniška potrdila le za živali, ki so registrirane in vpisane v Rodovniško knjigo v skladu s Pravili o vodenju rodovniške knjige.

8.11.2 Osnovni zootehniški dokument je Identifikacijski dokument, ki je obenem tudi izkaz o poreklu. ID se izda v prepisani obliki v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev.

8.11.3 Zootehniški dokument o registraciji žrebeta se izda rejcem za vsako žrebe, vpisano v register čistopasemskih žrebet, v letu registracije.

8.11.4 Zootehniški dokument o priznanju plemenskega žrebca se izda v prepisani obliki po končani odbiri in priznanju plemenjakov.

8.11.5 Zootehniški dokument o vpisu kobile v rodovniško knjigo se izda rejcem v enaki obliki kot je predpisana za plemenske žrebce do konca leta, v katerem so bile vpisane v rodovniško knjigo.

8.11.6 Rejcem se v obliki pisnega poročila izda tudi potrdilo o udeležbi in uvrstitvi živali na ocenjevanjih na razstavah, ki jih organizira rejska organizacija.

8.11.7 Vsa izdana zootehniška dokumentacija se rejcem izdaja po pošti ali vroči osebno, na sedežu PRO.

8.11.8 Vsa izdana zootehniška dokumentacija mora biti ob izpisu živali iz Rodovniške knjige predložena izdajatelju.

9 RAZVOJNE NALOGE

Za učinkovito izvajanje rejskega programa in hitrejši rejski napredek je potrebno:

9.1 Razvoj informacijskega sistema

Za vodenje rodovniške knjige se uporablja enoten informacijski sistem, ki je namenjen tudi vodenju registra kopitarjev. Informacijski sistem omogoča:

- vnose osnovnih podatkov,
- vodenje registra kopitarjev,
- vodenje rodovniških knjig,
- pregledovanja staleža po različnih kriterijih (rejcih, lokaciji, statusu, spolu...),
- razvrstitve plemenskih konj glede na ocene oz. rezultate,
- pregledovanje šifrantov,
- izpis statističnih podatkov,

- izpis identifikacijskega dokumenta.

Informacijski sistem se bo razvijal v sodelovanju SIR, DPO-VF in DPO-BF ter PRO. Dopolnil se bo z aplikacijami, ki bodo omogočale izračun stopnje reje v sorodstvu, napovedovanje genetske vrednosti za posamezne pasme in statistične obdelave, ki bodo omogočale spremljanje rejskega napredka.

9.2 Uvajanje modela linearnega opisovanja – ocenjevanja

Model linearnega ocenjevanja naj bi se v Sloveniji uvedel v obdobju 2010 do 2015 za vse pasme konj. Namen uvedbe novega načina ocenjevanja lastnosti zunanosti je zlasti v zagotavljanju podatkov, ki bodo olajšali statistično obdelavo in napovedovanje plemenskih vrednosti.

10 UKREPI ZA GOSPODARNEJŠO REJO

Za gospodarnejšo rejo živali pasme šetlandski poni se izvajajo ukrepi, katerih namen je informiranje in izobraževanje rejcev in popularizacija pasme, kar vpliva na večjo ekonomičnost reje in kvaliteto zrejenih živali ter prispeva k izboljševanju razmer na trgu.

10.1 Izobraževanje rejcev se izvaja:

- z objavljanjem publikacij, ki jih predpisuje rejski program,
- z objavljanjem poljudnih in strokovnih prispevkov v specializiranih revijah in ostalih medijih,
- z organizacijo strokovnih predavanj in posvetovanj,
- z izvajanjem programov usposabljanja rejcev in članov strokovnih organov PRO.

10.2 Organizacija ocenjevanj, premiranj, rejskih tekmovanj in ostalih javnih prireditev.

10.3 Organizacija in izvedba promocijskih prireditev in aktivnosti.

11 ZAGOTAVLJANJE ŠIRJENJA GENETSKEGA NAPREDKA

11.1 Genetski napredek v populaciji živali se zagotavlja z izvajanjem ukrepov oz. nalog rejskega programa, ki so osnova za tekočo identifikacijo in registracijo živali ter z izvajanjem selekcijskega programa, ki omogoča razvrščanje živali v kakovostne razrede.

11.2 Ohranjanje genetske variabilnosti se zagotavlja:

- z ohranjanjem zadostnega števila plemenskih živali,
- s pripravo letnega programa uporabe plemenjakov.

11.3 Čeprav je število plemenskih živali majhno, je glede na heterogenost populacije in možnosti uporabe tujih žrebcev genetska variabilnost zelo velika.

12 VODENJE IN OBJAVA PODATKOV IN PUBLIKACIJE

12.1 PRO vodi predpisane evidence, registre in druge zbirke podatkov s področja označevanja živali, rodovništva, razmnoževanja kopitarjev, odbire in ocenjevanj in preizkušanj delovne sposobnosti, prometa s plemenskim materialom in druge zbirke podatkov o živalih vpisanih v rodovniško knjigo.

12.2 Zbirke podatkov, ki se vodijo v skladu z rejskim programom so last PRO. Zbirke podatkov, ki se zbirajo v okviru javne službe v konjereji v skladu z Zakonom o živinoreji so last Republike Slovenije.

12.3 Vse zbrane podatke o rejcih in živalih se arhivira za obdobje najmanj petih let. Zbirke podatkov ki se nanašajo na živali, vpisane v glavni in dodani del rodovniške knjige se arhivirajo trajno.

12.4 Z namenom obveščanja rejcev in strokovne javnosti izdaja PRO naslednje publikacije:

Letni program strokovnih nalog

Letno poročilo

Letni program razdelitve plemenjakov

12.5 Program strokovnih nalog pripravi PRO do konca koledarskega leta na osnovi lastnih podatkov o opravljenih strokovnih nalogah in podatkov iz poročil soizvajalcev v obliki, ki jo predpiše MKGP. Povzetke programa strokovnih nalog objavi v javnih občilih.

12.6 Letno poročilo o delu PRO se pripravi do 31. 01. za preteklo koledarsko leto na osnovi lastnih podatkov o opravljenih strokovnih nalogah in podatkov iz poročil soizvajalcev v obliki, ki jo predpiše MKGP. Povzetke letnega poročila o izvajanju strokovnih nalog objavi v javnih občilih.

12.7 Letni program razporeditve plemenjakov po pripustnih postajah in rejskih okoliših pripravi PRO v skladu z določili rejskega programa in ga objavi v javnih občilih in kot samostojno publikacijo.

13 POGOJI ZA SODELOVANJE V REJSKEM PROGRAMU

13.1 Pri izvajanju rejskega programa lahko sodeluje vsak rejec, ki s podpisom izjave o sodelovanju v rejskem programu PRO pristopi k izvajanju rejskega programa in vključi svoje živali, ki so vpisane ali bi lahko bile vpisane v rodovniške knjige, v rejski program.

13.2 PRO rejcem, ki sodelujejo v rejskem programu zagotavlja:

- izvajanje rejskega programa na način in v obsegu, ki je določen z rejskim programom in letnimi programi strokovnih nalog,
- vpis živali, vključenih v rejski program v rodovniško knjigo, v skladu s Pravili o vodenju rodovniške knjige,
- izdajanje predpisane zootehniške dokumentacije za živali vključene v rejski program,
- obveščanje rejcev na način in v obsegu predpisanem v rejskem programu.

RO rejcem lahko zaračunava storitve - posamezna zootehniška opravila, registracijo in vpis živali ter izdajanje zootehniške dokumentacije v skladu z rejskim programom po ceniku. Ta cenik je sestavni del letnega programa strokovnih nalog, ki ga potrdi minister pristojen za živinorejo.

13.3 Obveznosti rejcev vključenih v izvajanje rejskega programa:

Rejci so dolžni v reji živali upoštevati določila rejskega programa v celoti in še zlasti:

- določila glede načina reje, rejskih metod in izvajanja ukrepov selekcijskega programa,
- določila pravilnika o vodenju rodovniške knjige, ki opredeljujejo obveznosti rejcev glede vodenja predpisane rejske dokumentacije (hlevska knjiga), izpolnjevanja in pošiljanja predpisane zootehniške dokumentacije (poročilo o žrebitvi, potrdilo o pripustu, prijava za označitev živali) na PRO.

Dolžnosti rejcev so še:

- zagotoviti privedbo živali vključenih v rejski program in njihovih potomcev na razpisane identifikacijske in registracijske preglede, ocenjevanja in preglede za odbiro plemenskih živali ter razpisane razstave in ocenjevanja v skladu z letnim programom strokovnih nalog,
- upoštevati navodila PRO v zvezi z izvajanjem rejskega programa, še zlasti navodila glede postopkov registracije in vpisa živali v rodovniške knjige,
- poravnati stroške storitev - posameznih zootehniških opravil, registracije in vpisa živali ter izdajanja zootehniške dokumentacije v skladu z rejskim programom po potrjenem ceniku.

13.4 Rejci, ki ne sodelujejo pri izvajanju rejskega programa v skladu z določili tega programa in še zlasti, z določili Pravil o vodenju rodovniške knjige, svojih živali ne morejo registrirati in/ali vpisati v rodovniške knjige.

13.5 Sredstva za izvajanje rejskih programov se zagotavljajo :

- iz sredstev, ki jih za izvajanje strokovnih nalog namenja MKGP na osnovi letnega programa dela, ki ga potrdi minister, pristojen za živinorejo in pogodbe med MKGP in DPO,
- s prispevki rejcev.

13.6 DPO VF v okviru letnega programa izvedbe nalog STRP na področju konjereje pripravi predlog cenika storitev - posameznih zootehniških opravil: označevanja konj, izdajanja zootehniške dokumentacije (ID), programskih nalog in ga predloži v potrditev ministru.

14 NADZOR NAD IZVAJANJEM REJSKEGA IN SELEKCIJSKEGA PROGRAMA

PRO VF zagotavlja notranji nadzor nas izvajanjem ključnih opravil rejskega in selekcijskega programa, ki jih izvaja sama ali v sodelovanju z ZRPS in drugimi priznanimi organizacijami v konjereji, preko svojih strokovnih organov v skladu s statutom in pogodbami, sklenjenimi s soizvajalci.

PRAVILA O VODENJU RODOVNIŠKE KNJIGE ZA PASMO ŠETLANDSKI PONI

1. Splošna določila

1.1 Rodovniško knjigo za pasmo Šetlandski poni vodi priznana rejska organizacija po določilih teh pravil in določilih rejskega programa.

1.2 Pri vodenju rodovniške knjige in izdaji ID PRO upošteva vse predpise in določila The Shetland Pony Stud –Book Society, ki vodi izvorno rodovniško knjigo za to pasmo.

2. Rodovniška knjiga za pasmo šetlandski poni

2.1 Rodovniška knjiga za pasmo šetlandski poni obsega glavni del rodovniške knjige z razdelki ter registre:

Glavni del rodovniške knjige

Knjiga plemenskih žrebcev

V knjigo plemenskih žrebcev I so lahko vpisani žrebci, ki izpolnjujejo genealoške in vse ostale pogoje predpisane z rejskim programom.

Knjiga plemenskih kobil

Glavna knjiga kobil

V glavno knjigo kobil so lahko vpisane kobile, ki izpolnjujejo genealoške in vse ostale pogoje predpisane z rejskim programom.

Dodatni del rodovniške knjige

Evidenčna knjiga žrebcev

Evidenčna knjiga kobil

Register žrebet

V register žrebet se vpišejo vsi potomci kobil vpisanih v rodovniško knjigo. Register žrebet se vodi v dveh razdelkih:

1. Register čistopasemskih žrebet
2. Register žrebet II

Dodatni registri

- Register tujih živali
- Register izpisanih živali
- Register rejcev
- Register lastnikov

2.2 Žrebce in kobile vpisane v rodovniško knjigo se razvrsti v razrede v skladu z določili rejskega programa. Najboljše plemenske živali se lahko uvrsti v elitni razred.

3 Vpis v rodovniško knjigo

3.1 V ustrezen razdelek rodovniške knjige so lahko vpisane le živali

- katerih izvor ni sporen,
- katerih identiteta ni sporna,
- katerih predniki po očetovi in materini strani so vpisani v isto rodovniško knjigo, ali
- katerih predniki po očetovi in materini strani so vpisani v rodovniško knjigo za šetlandske ponije ali rodovniško knjigo druge (tuje) priznane rejske organizacije za to pasmo.
- ki izpolnjujejo vse ostale, s tem pravilnikom predpisane pogoje.

3.2 Lastnik živali mora izpolniti predpisano tiskovino - vlogo za vpis žrebca ali kobile v rodovniško knjigo, v kateri so navedeni:

- registrirano ime živali,
- enotna življenjska številka,
- številka transponderja,
- barva,
- rojstni datum,
- podatki o poreklu – očetu, materi in materinem očetu,
- ime in naslov rejca,
- ime in naslov lastnika,
- ostali znani - dosegljivi podatki o živali.

3.3 Ob vpisu v rodovniško knjigo morajo biti, v skladu z rejskim programom, o vsaki živali zavedeni naslednji podatki:

- ime in razdelek rodovniške knjige,
- zaporedna številka vpisa v rodovniško knjigo (rodovniška številka),
- ime in naslov rejske organizacije, ki je opravila prvo registracijo živali,
- datum vpisa v rodovniško knjigo,
- ime in naslov rejca,
- ime in naslov lastnika,
- datum zadnjega pripusta matere,
- rojstni datum, spol, barva in znamenja,
- ime,
- enotna življenjska številka,

- številka transponderja,
- dodatne identifikacijske oznake (žig, tetovirna številka),
- sistem preverjanja porekel,
- starši z navedbo barve, življenjske številke in razdelka rodovniške knjige v katerega so vpisani,
- vsaj tri nadaljnje generacije prednikov,
- datum izstavitve zootehniških spričeval,
- predpisane telesne mere
- ocena lastnosti zunanosti,
- rezultati z razstav in premiranj,
- rezultati preizkusov delovne sposobnosti in drugih proizvodnih lastnosti,
- podatki o plodnosti, rojstvu dvojčkov, spačkov, dednih napakah pri potomstvu,
- podatki o potomstvu:
 - pri žrebcih: v rodovniško knjigo vpisani žrebci in kobile (življenjska številka, spol, barva, in razdelek rodovniške knjige),
 - pri kobilah: celotno potomstvo (življenjska številka, spol, barva, del in razdelek rodovniške knjige),
- razvrstitev v kakovostni razred (ocena plemenske vrednosti oz napoved plemenske vrednosti),
- priznanje za osemenje ali prenos jajčnih celic ali zarodkov in podatki o izdanih zootehniških spričevalih za odvzet plemenski material,
- podatki o prevedbah,
- datum in razlog (če je znan) izpisa iz rodovniške knjige,
- datum prodaje,
- ime in naslov kupca.

Vse zbrane podatke o živalih vpisanih v rodovniško knjigo se zavede v rodovniško dokumentacijo. PRO zbrane podatke hrani v arhivu najmanj deset (10) let po izpisu živali iz rodovniške knjige.

Vpis žrebcev

3.4 Žrebci so lahko vpisani v rodovniško knjigo, če izpolnjujejo pogoje, predpisane z rejskim programom. Ob vpisu v rodovniško knjigo dobijo žrebci rodovniško številko. Rodovniška številka je tekoča številka vpisa plemenskega žrebca v rodovniško knjigo.

3.5 V knjigo plemenskih žrebcev so lahko vpisani žrebci:

- najprej v starosti treh let,
- ki imajo polno poreklo,
- katerih ocena lastnosti zunanosti ni nižja od 70% najvišje možne ocene (2b razred) in ni nobena delna ocena nižja kot 6,
- ki imajo višino v vihru največ 102 v starosti treh let oziroma 107 cm (merjeno s palico) v starosti štirih let in več,
- ki imajo opravljen pregled oploditvene sposobnosti v skladu s predpisom, ki ureja pogoje za razmnoževanje domačih živali.

- ki imajo opravljen veterinarski pregled predpisan s strani The Shetland Pony Stud Book Society (International Veterinary Standards, june 2004, revised feb 2007)

Žrebci, ki v starosti pet let in več ne presežejo višine v vihru 86 cm se v knjigo plemenskih žrebcev vpišejo z oznako »**mini**«.

Žrebci so z vpisom v knjigo žrebcev sprejeti za pleme v skladu s predpisom, ki ureja sprejetje registriranih kopitarjev za pleme.

3.6 Žrebci vpisani v knjigo plemenskih žrebcev, so s tem sprejeti za pleme in priznani kot plemenjaki le za pasmo šetlandski poni.

3.7 Žrebci, vpisani v rodovniško knjigo, ki so v skladu s predpisom, ki ureja sprejetje registriranih kopitarjev za pleme priznani le za potrebe znotraj posameznega kmetijskega gospodarstva ali za haremski pripust, se lahko pripuščajo le na kobile, ki se določijo v letnem programu pripusta pred pričetkom pripustne sezone.

3.8. V evidenčno knjigo žrebcev so lahko izjemoma vpisani žrebci drugih pasem ponijev pod pogoji, ki so predpisani s strani rejske organizacije, ki vodi izvorno rodovniško knjigo in pogoji, ki jih določajo predpisi, ki urejajo sprejetje registriranih kopitarjev za pleme in razmnoževanje domačih živali.

Vpis kobil

3.9 Kobile so lahko vpisane v posamezne dele in razdelke rodovniške knjige, glede na pogoje predpisane z rejskim programom. Ob vpisu v rodovniško knjigo dobijo kobile rodovniško številko. Rodovniška številka je tekoča številka vpisa plemenske kobile v rodovniško knjigo.

3.10 V glavno knjigo kobil so lahko vpisane kobile:

- v letu, ko prvič žrebijo,
- ki imajo polno poreklo,
- katerih oče je vpisan v knjigo žrebcev,
- ki imajo višino v vihru največ 102 cm v starosti treh let oziroma 107 cm (merjeno s palico) v starosti štirih let in več,
- katerih ocena lastnosti zunanosti ni nižja od 68 % najvišje možne ocene (3.a razred) in ni nobena delnih ocen nižja od 5.

Kobile, ki v starosti pet let in več ne presežejo višine v vihru 86 cm se v glavno knjigo kobil vpišejo z oznako »**mini**«.

3.11 V evidenčno knjigo kobil so lahko vpisane kobile:

- v letu, ko prvič žrebijo,
- katerih ocena lastnosti zunanosti ni nižja od 68 % najvišje možne ocene (3.a razred) in ni nobena delnih ocen nižja od 5.

V evidenčno knjigo kobil so lahko izjemoma vpisane kobile drugih pasem ponijev pod pogoji, ki so predpisani s strani rejske organizacije, ki vodi izvorno rodovniško knjigo in pogoji, ki jih

določajo predpisi, ki urejajo sprejetje registriranih kopitarjev za pleme in razmnoževanje domačih živali.

Vpis tujih živali

3.12 Enaka določila za vpis v rodovniško knjigo veljajo tudi za živali, katerih starši so vpisani v rodovniške knjige priznanih rejskih organizacij, ki vodijo rodovniško knjigo po načelih izvorne rodovniške knjige.

Izpis iz rodovniške knjige

3.13 Izpis iz rodovniške knjige se opravi na predpisan način.

- Na zahtevo rejca.
- Če je žival prodana v tujino mora rejec o tem obvestiti PRO, ki zanjo izstavi izvozno potrdilo in opravi izpis.
- Če PRO o živali vpisani v rodovniško knjigo več kot tri leta zapored ne pridobi nikakršnih podatkov, se le ta izpiše iz rodovniške knjige.
- Če žival pogine mora rejec o dnevu in vzroku pogina obvestiti PRO, ki opravi izpis iz rodovniške knjige.

V primerih pod prvo, drugo in tretjo alinejo tega odstavka je ponovni vpis živali v rodovniško knjigo mogoč pod enakimi pogoji kot ob prvem vpisu.

4 Istovetnost živali - Identiteta

4.1 Preden je katerikoli žrebec ali kobila vpisan(a) v rodovniško knjigo kot plemenska žival, je potrebno ugotoviti - potrditi njeno istovetnost.

4.2 PRO preveri podatke o vseh dotedanjih lastnikih na osnovi Izkaza o poreklu, Identifikacijskega dokumenta in dokazil o kupoprodaji.

4.3 PRO preveri barvo, številko transponderja in znamenja živali.

4.4 Pri žrebcih se za preverjanje porekla opravi molekularno genetske preiskave vzorca krvi. Vzorec krvi za preiskavo odvzame pooblaščen veterinar, preiskava pa se opravi v pooblaščenem laboratoriju. Za plemenske kobile se ta preiskava opravi le ob pojavu suma v verodostojnost predložene dokumentacije.

4.5 V primeru, ko gre za uvoženo žival, je potrebno predložiti zootehniški dokument o poreklu in identifikacijski dokument, ki ga izda pristojna rejska organizacija države v kateri je bila žival rojena in prvič registrirana.

5 Lastništvo

5.1 Za živali vpisane v rodovniško knjigo ali register žrebet je potrebno pri PRO na predpisanem obrazcu prijaviti vsako spremembo lastništva. Ta pogoj je potrebno izpolniti

zaradi tekočega vodenja evidence, ni pa to odločilno za nadaljnje registracijske postopke v zvezi s potomstvom vpisane plemenske živali.

5.2 Za vpis lastništva žrebet se zahtevajo in uporabijo podatki o fizični ali pravni osebi, ki je bila v času žrebitve prijavljena pri PRO kot lastnik kobile, torej podatki o rejcu. Podatki o lastništvu, prijavljeni na PRO in podatki o rejcu v vlogi za registracijo žrebeta morajo biti usklajeni - identični.

5.3. Ob prijavi spremembe lastništva mora novi lastnik predložiti PRO dokazilo o kupoprodaji na izpolnjenem obrazcu za spremembo lastništva s podpisom prodajalca in kupca.

6 Identifikacija žrebet

6.1 Vse živali morajo biti pred vpisom v katerikoli razdelek ali register rodovniške knjige identificirane in vpisane v Centralni register kopitarjev (računalniško vodena centralna baza podatkov, v katero se vpišejo identifikacijski podatki v zvezi z živaljo iz enotnega identifikacijskega dokumenta, za katero je bil izdan identifikacijski dokument osebi, vpisani v tej bazi podatkov), ki ga vodi druga priznana organizacija v konjereji, Veterinarska fakulteta Univerze v Ljubljani v skladu predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev.

Sistem za identifikacijo vključuje:

- (a) enotni identifikacijski dokument za celotno življenjsko dobo živali,
- (b) vsaditev transponderja, ki zagotavljanja nedvoumno povezavo med identifikacijskim dokumentom in kopitarjem,
- (c) vpis v Centralni register kopitarjev.

6.2 Enotni identifikacijski dokument za registrirane čistopasemske živali se izdaja v obliki, ki je predpisana s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev, v rdečih platnicah. Na naslovnici je poleg enotne življenjske številke, imena živali in datuma izdaje natisnjen še naslov izdajatelja in logotip priznane rejske organizacije. Izkaz o poreklu (potrdilo o poreklu) je sestavni del ID. Identifikacijski dokument za žrebeta, vpisana v register žrebet za rejo in rabo se izdaja v zelenih platnicah.

6.3 Številka ID je enotna življenjska številka živali in obenem identifikacijska številka živali, ki ostane trajno nespremenjena. Enotna življenjska številka je petnajstmestna neponovljiva številka:

Prva tri mesta zavzema numerična koda Slovenije »705«, druga tri mesta numerična koda priznane rejske organizacije, sedmo in osmo mesto zadnji dve številki letnice rojstva živali, v preostalih 7 mest pa se kot individualna identifikacijska številka vpiše zaporedna številka registracije živali ki jo določi register kopitarjev:

DRŽAVA			R O			L.R.		INDIVIDUALNA IDENTIFIKACIJSKA ŠTEVILKA						
7	0	5	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

6.4 Izdajatelj zagotovi, da se kopitar ob prvi identifikaciji aktivno označi z vsaditvijo transponderja. Dovoljena je uporaba transponderjev skladnih s standardom ISO 11784 po tehnologiji HDX ali FDX-B, z ISO oznako 705, ki se lahko odčitavajo s čitalnikom, ki je skladen s standardom ISO 11785 na najmanjši razdalji 12 cm.

6.5 Transponder se vsadi pod aseptičnimi pogoji, parenteralno, z leve strani, v sredini grebena vratu med tilnikom in vihrom v predelu tilne vezi.

6.6 Pred izdajo ID zavede izdajatelj v centralni register kopitarjev podatke o živali in lastniku kot je določeno s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev.

6.7 Žrebeta rojena v obdobju od 01. januarja do 30. junija morajo biti označena do 31. decembra v letu rojstva, žrebeta rojena v obdobju od 01. julija do 31. decembra pa morajo biti označena v šestih mesecih od datuma rojstva.

6.8 ID je treba vrniti izdajatelju, če ta to zahteva.

6.9 Ob spremembi lastništva se ID obvezno predloži izdajatelju, ki je pristojen za vpis novega lastnika.

6.10 ID mora biti vrnjen izdajatelju v sedmih dneh od dneva pogina, usmrčitve, kraje ali izgube živali. Izdajatelj hrani ID v arhivu pet let od dneva prejema.

6.11 Ob izgubi ali uničenju ID lahko lastnik živali pridobi dvojniki dokumenta le na osnovi pisne zahteve, ki ji je priložena notarsko overjena izjava o izgubi dokumenta. Dvojniki se izda v skladu s predpisi, ki urejajo identifikacijo in registracijo kopitarjev.

6.12 Kakršen koli vpis podatkov ali popravke lahko opravijo samo pooblaščenice uradne osebe, ki to potrdijo s podpisom in žigom.

6.13 V ID žrebcev in kobil, ki so vpisane v rodovniško knjigo, se ta vpis potrdi z uradnim zaznamkom, ki ga opravi PRO v ustrezni rubriki dokumenta.

6.14 Plemenske kobile se lahko pripustijo šele, ko lastnik kobile predloži imetniku plemenjaka veljaven ID. Imetnik plemenjaka je pred pripustom dolžan preveriti identiteto kobile, za kar jamči s podpisom potrdila o pripustu.

6.15 PRO ne upošteva zahtev za registracijo potomstva plemenskih kobil, dokler lastnik kobile ni na predpisan način vpisan v njen ID.

7 Registracija žrebet

7.1 Redni postopek

7.1.1 V register žrebet se lahko vpiše le žrebeta, katerih matere so vpisane v rodovniško knjigo. Za vpis - registracijo potomstva plemenske kobile v register žrebet, mora rejec izpolniti naslednje pogoje:

- najkasneje v štirih tednih (28 dneh) po žrebitvi predložiti PRO Potrdilo o pripustu – poročilo o žrebitvi.

- V rubriki Potrdilo o pripustu morajo biti vpisani podatki o plemenjaku, (če je bila kobilica pripuščena pod dva ali več plemenjakov, se predloži tudi potrdila o teh pripustih), datuma prvega in zadnjega pripusta v pretekli pripustni sezoni, univerzalna življenjska številka kobile in številka seznama pripuščenih kobil.
- V rubriko Poročilo o žrebitvi morajo biti vpisani podatki o spolu, barvi in dnevu rojstva. V primeru, ko gre za dvojčke, je to potrebno v dokumentu posebej označiti.
- Potrdilo o pripustu – poročilo o žrebitvi je potrebno dostaviti tudi v primeru, ko je kobilica ostala jalova, ko je resorbirala ali zvrгла plod, ko je bilo žrebe rojeno mrtvo, ko je žrebe poginilo, ali pa, ko je poginila kobilica - z označeno ustrezno rubriko tiskovine.
- Potrdilo o pripustu – poročilo o žrebitvi se dostavi tudi v primeru, ko je bila kobilica pripuščena pod plemenjaka druge pasme. V primeru, da rejec poročila ne predloži, se v rodovniški list kobile v rubriko o potomstvu kobile za tekoče leto zavede vpis: brez povratne informacije.
- Nepopolno izpolnjeno Potrdilo o pripustu – poročilo o žrebitvi PRO zavrne in jih pošlje lastniku v popravek.
- V primeru upravičenega dvoma v resničnost navedenih podatkov, PRO zahteva dokazilo o poreklu na osnovi opravljene preiskave vzorca krvi žrebeta z molekularnimi genetskimi preiskavami in, če je to potrebno tudi očeta in matere. Odvzem vzorcev za preiskave opravi pristojni veterinar, preiskava pa mora biti opravljena v pooblaščenem laboratoriju.
- V primeru, da je bila kobilica v pretekli pripustni sezoni pripuščena pod dva ali več plemenjakov, je preiskava vzorca krvi žrebeta z molekularnimi genetskimi preiskavami obvezna.
- Vsa poročila o rezultatih preiskav za preverjanje porekla pooblaščenim laboratorijem dostavi PRO, ki dokumente arhivira. Dokumenti niso dostopni javnosti. Le v izjemnem primeru - izvoz konja, jih na zahtevo pristojne rejske organizacije države uvoznice, PRO lahko posreduje le tej.

- Pripeljati žrebe na razpisan identifikacijski in registracijski pregled na katerem pristojna komisija opravi identifikacijo, oceno in registracijo žrebeta.

7.1.2 Žrebeta, katerih oče ni priznan se vpiše v register žrebet za rejo in rabo.

7.2 Naknadna registracija

7.2.1 Žrebeta, ki so bila identificirana v predpisanih rokih pa niso bila privedena na registracijski pregled, se registrirajo v drugem letu starosti, rejec pa mora poravnati pristojbino za naknadno registracijo v višini določeni v ceniku storitev PRO.

7.2.3 Živali, ki so v trenutku, ko je bila vložena zahteva za naknadno registracijo stare štiri leta ali več, ni mogoče registrirati.

7.2.4 Ne glede na popoln zahtevek za registracijo žrebeta in rezultate preiskave za preverjanje porekla, ki potrdijo navedene podatke o poreklu, se registracija žrebeta lahko zavrne, če barva žrebeta ni v skladu z barvo staršev ali, če navedena doba brejosti signifikantno odstopa od splošno uveljavljenih mejnih rokov.

7.3 Vpis v Register žrebet

7.3.1 V Register žrebet se za vsako vpisano žival zavede najmanj naslednje podatke:

- ime in naslov rejca,
- ime in naslov lastnika,
- datum zadnjega pripusta matere,
- rojstni datum, spol, barva in znamenja,
- ime,
- enotna življenjska številka,
- številka transponderja,
- dodatne identifikacijske oznake (žig, tetovirna številka),
- starši z navedbo barve in življenjske številke,
- vsaj tri nadaljnje generacije prednikov,
- datum vpisa v register,
- datum izdaje ID,
- ocena lastnosti zunanosti,
- način preverjanja porekla,
- datum in razlog izpisa iz registra žrebet,
- datum prodaje,
- ime in naslov kupca – novega lastnika.

7.3.2 Po vpisu v register čistopasemskih žrebet, se za živali izda:

- Identifikacijski dokument za registrirane konje (predhodno izdani Identifikacijski dokument se dopolni s podatki iz registra žrebet), in
- Zootehniški dokument o registraciji žrebeta.

7.3.3 Za žrebeta kobil vpisanih v evidenčno knjigo se po vpisu v register žrebet za rejo in rabo izda ustrezen dokument z vpisom podatkov o poreklu.

8 Izbira imena

8.1 Žrebeta dobijo ime ob vpisu v register žrebet.

8.2 Rejec lahko ob registraciji žrebeta ali vpisu v rodovniško knjigo navede tri predloge za ime pod katerim naj bi bila žival vpisana, pri čemer mora upoštevati določila rejskega programa o izbiri imena. Pravico do dokončno izbire imena ima PRO.

8.3 Potrditi ni mogoče imen:

- enakih imenom konj, ki so vpisani v rodovniško knjigo,
- ki se vsaj v dveh črkah ne razlikujejo od imen še živečih konj, vpisanih v register žrebet rodovniške knjige, oziroma imen, ki so jih dobili konji vpisanih v register žrebet rodovniške knjige v zadnjih petnajstih letih,
- ki jih tvori več kot 18 mest vključno z znaki in presledki,
- ki niso sestavljena izključno iz črkovnih znakov izpisanih v latinici,
- ki niso berljiva oziroma se jih ne da izgovarjati,
- v tujem jeziku, ki niso pravopisno in slovnično pravilno izpisana, ter imen sestavljenih iz besed v več jezikih,
- ki so na seznamu mednarodno zaščitenih imen če ta obstaja, imen mednarodno uveljavljenih konj ter imen, ki so registrirana ali splošno uveljavljena pri velikih, mednarodno uveljavljenih rejcih,
- blagovnih znamk brez izrecnega dovoljenja podjetja ali družbe,
- javnih osebnosti brez izrecnega dovoljenja teh osebnosti ali njihovih družin,
- katerih pomen, izgovorjava ali črkovanje se lahko dojame kot vulgarno ali žaljivo,

8.4 Sprememba imena, pod katerim je žival vpisana v rodovniško knjigo je mogoča le na posebno pisno zahtevo lastnika. Lastnik živali je za spremembo imena in izdajo novega ID in ostale zootehniške dokumentacije dolžan poravnati pristojbino v višini določeni v ceniku storitev PRO.

9 Dodatno označevanje živali

Živali šetlandske pasme se dodatno ne označuje.

10 Evidenca pripustov

10.1 PRO izstavi za vsakega priznanega plemenjaka lastniku oziroma imetniku le tega tiskovine:

- Seznam pripuščenih kobil,
- Potrdilo o pripustu.

10.2 Imetnik plemenjaka je dolžan voditi evidence in izdati pripustno dokumentacijo rejcem, ter poročila o pripustu v skladu z določili predpisa, ki ureja pogoje za odobritev organizacij in priznanje drugih organizacij v konjereji. V seznam pripuščenih kobil mora vpisati vse pripuste vseh kobil z vsemi zahtevanimi podatki. Če je kobila v isti pripustni sezoni pripuščena pod dva ali več plemenjakov, mora biti to navedeno v rubriki "opombe", kobila mora biti vpisana v seznamu pripuščenih kobil vseh plemenjakov pod katere je bila pripuščena, izdana morajo biti vsa pripadajoča potrdila o pripustu.

10.3 Po končanem pripustu je imetnik plemenjaka dolžan lastniku kobile vročiti pravilno izpolnjeno potrdilo o pripustu.

10.4 Po končani pripustni sezoni mora imetnik plemenjaka PRO najkasneje do 31.12. v tekočem letu dostaviti pravilno izpolnjen seznam pripuščenih kobil in preostala - neizdana potrdila o pripustu.

10.5 V primeru, da imetnik plemenjaka ne izpolnjuje teh navodil pravilnika, njegov žrebec (žrebci) ne more(jo) biti več priznan(i) kot plemenjak(i).

10.6 Določila, ki se nanašajo na pripust se smiselno uporabljajo tudi pri osemenjevanju, prenosu jajčnih celic in zarodkov.

11 Preverjanje porekel

11.1 Poreklo živali, ki naj bi bile vpisane v register žrebet in/ali knjigo plemenskih kobil se preveri na osnovi rodovniške dokumentacije.

11.2 Preverjanje porekla na osnovi preiskave krvi z molekularnimi genetskimi preiskavami, s katerimi se jim po metodi analize avtosomalnih mikrosatelitskih markerjev določi genski tip, je obvezno za žrebce, kandidate za vpis v knjigo plemenskih žrebcev.

11.3 Preiskave za preverjanje porekla lahko opravlja le pooblaščen laboratorij, ki poročila o opravljenih preiskavah in rezultate le teh dostavi PRO.

11.4 Rezultati preiskav, ki jih opravi nepooblaščen laboratorij, se priznajo le v primeru:

- ko gre za tujega žrebca ali kobilo, ki je poginil(a), preden je bilo v normalnih okoliščinah mogoče tej živali odvzeti vzorce krvi za preiskave,
- ko gre za plemenjaka, če je bila v rodovniško knjigo vpisana plemenska kobila pripuščena v tujini.

12 Register tujih živali

12.1 V register tujih živali se vpiše tuje živali (živali katerih prvo registracijo je opravila druga (tuja) priznana rejska organizacija) različnih kategorij – žrebeta (mlade živali), kobile in žrebci pod enakimi pogoji kot veljajo za vpis v rodovniško knjigo oz. register žrebet. V register tujih živali se vpiše tudi podatki o živalih, ki so dajalci semena, jajčnih celic ali zarodkov in so vpisani v drugo (tujo) rodovniško knjigo.

12.2 Ob prijavi za vpis tuje živali v rodovniško knjigo za šetlandske ponije morajo lastniki živali predložiti:

- ID, ki ga je izdala rejska organizacija, ki je opravila prvo registracijo tuje živali,
- zootehniško spričevalo o poreklu živali, ki potrjuje vpis v rodovniško knjigo, ki jo vodi rejska organizacija, ki je prva registrirala tujo žival oziroma zootehniško spričevalo za tuje seme, jajčne celice ali zarodke.

12.3 Zootehniško spričevalo za tuje registrirane živali mora vsebovati naslednje podatke:

- enotno življenjsko številko,
- številko transponderja,
- rodovniško številko,
- rodovniško številko,
- pasmo,
- ime,
- datum rojstva,
- spol,
- poreklo vsaj štirih generacij prednikov,
- rezultati ocenjevanj lastnosti zunanosti ter merjenj in ocenjevanj drugih lastnosti določenih s selekcijskim programom,
- ime in naslov rejca,
- ime in naslov prodajalca,
- ime in naslov lastnika.

12.4 Zootehniško spričevalo za seme, jajčne celice in zarodke živali vpisanih v drugo (tujo) rodovniško knjigo mora poleg podatkov iz prejšnjega odstavka vsebovati še:

- podatke, ki omogočajo identifikacijo semena, jajčnih celic ali zarodkov,
- podatke o odvzemu plemenskega materiala,
- število doz semena oz. število jajčnih celic ali zarodkov,
- datum odvzema,
- za zarodke podatke, ki omogočajo identifikacijo zarodkov, podatke o osemenitvi ali oploditvi,
- naslov, ime in registrska številka organizacije, kjer je bil plemenski material odvzet,
- ime in naslov prejemnika.

12.5 Zootehniška spričevala tujih živali, semena, jajčnih celic ali zarodkov se arhivirajo. PRO izda zootehniško spričevalo, ki potrjuje vpis tuje živali, semena, jajčnih celic ali zarodkov v rodovniško knjigo.

13 Register izpisanih živali

13.1 Register izpisanih živali se vodi v dveh delih:

- Register izločenih živali
- Register prodanih živali

13.2 V register izločenih živali se vpiše vse izločene ali poginule živali. O vsaki živali se v register zavede naslednje podatke:

- enotno življenjsko številko,
- številko transponderja,
- rodovniško številko,
- pasmo,
- ime,
- datum rojstva,

- spol,
- poreklo – oče in mati,
- ime in naslov rejca,
- ime in naslov zadnjega lastnika,
- vzrok izločitve.

13.3 V register izpisanih živali se vpiše vse prodane živali, ki jih novi lastnik namerava vpisati v drugo (tujo) rodovniško knjigo. V register prodanih živali se o vsaki živali zavede enake podatke kot v register izločenih živali

13.4 Za prodane živali izda PRO zootehniško spričevalo o poreklu, ki potrjuje tudi izpis iz rodovniške knjige. Zootehniško spričevalo za izpisane prodane živali mora vsebovati naslednje podatke:

- enotno življenjsko številko,
- številko transponderja,
- rodovniško številko,
- pasmo,
- ime,
- datum rojstva,
- spol,
- poreklo vsaj štirih generacij prednikov,
- rezultati ocenjevanj lastnosti zunanosti ter merjenj in ocenjevanj drugih lastnosti določenih s selekcijskim - programom,
- ime in naslov rejca,
- ime in naslov lastnika,
- ime in naslov kupca.

13.5 Zootehniško spričevalo se izda tudi za seme, jajčne celice in zarodke živali vpisanih v to rodovniško knjigo, ki jih bo v ustrezen seznam rodovniške knjige vpisala druga (tuja) rejska organizacija. Poleg podatkov iz prejšnjega odstavka morajo biti v njem navedeni še:

- podatki, ki omogočajo identifikacijo semena, jajčnih celic ali zarodkov,
- podatki o odvzemu plemenskega materiala,
- število doz semena oz. število jajčnih celic ali zarodkov,
- datum odvzema,
- za zarodke podatki, ki omogočajo identifikacijo zarodkov, podatke o osemenitvi ali oploditvi,
- naslov, ime in registrska številka organizacije, kjer je bil plemenski material odvzet,
- ime in naslov prejemnika.

14 Register rejcev

14.1 PRO vodi register rejcev, v katerega so vpisani vsi rejci vpisanih - registriranih živali. Kot rejec je vpisana fizična ali pravna oseba, ki je bila lastnik kobile v času rojstva žrebeta.

14.2 V register rejcev se vpiše naslednje podatke:

- datum vpisa v register,
- ime in naslov rejca,
- (KMG) MID rejca,
- življenjska številka živali.

15 Register lastnikov

15.1 PRO vodi register lastnikov, v katerega je vpisana vsaka fizična ali pravna oseba, ki je lastnik živali, vpisane – registrirane v rodovniško knjigo.

15.2 V register lastnikov se vpiše naslednje podatke:

- datum vpisa v register,
- ime in naslov lastnika,
- (KMG) MID rejca,
- življenjska številka živali,
- datum spremembe lastništva v primeru, ko lastnik ni rejec.

16 Hlevska knjiga

16.1 Vsak rejec ali imetnik živali vodi Hlevsko knjigo, v katero so zavedeni vsi konji na njegovem gospodarstvu. Vanjo vpisuje podatke o živalih.

16.2 V hlevsko knjigo so zavedeni najmanj naslednji podatki o živalih :

- datum vpisa v hlevsko knjigo,
- rodovniška knjiga,
- enotna življenjska številka,
- številka transponderja,
- rodovniška številka,
- ime,
- barva,
- rojstni datum,
- oče,
- mati,
- podatki o zootehniških opravilih z datumom (vsaj podatki o pripustu, žrebitvah, kastraciji, korekciji kopit, paši...),
- podatki o preventivnih ukrepih z datumom ter žigom in podpisom veterinarja (odvzemi vzorcev za diagnostične preiskave, cepljenja, dehelmintizacija, dezinfekcija, dezinsekcija in deratizacija objektov...),
- podatki o zdravljenjih z datumom ter žigom in podpisom veterinarja,
- podatki o gibanju živali izven gospodarstva – razlog, datum odhoda, datum vrnitve,
- datum in razlog izpisa iz hlevske knjige.

16.3 Pooblaščen oseba PRO ima zaradi zagotavljanja sprotnega zanesljivega vodenja rodovniške dokumentacije kadarkoli pravico do vpogleda v hlevsko knjigo.

17 Pristojbine

17.1 Rejci za posamezna zootehniška opravila v pristojnosti PRO, za katera ni drugih virov financiranja, plačajo pristojbino, Višina pristojbin je določena s cenikom storitev PRO v letnem programu strokovnih nalog, ki ga na predlog PRO potrdi minister pristojen za živinorejo.

17.2 Rejci, ki niso člani združenja in nimajo pravic, ki izvirajo iz članstva v združenju plačajo PRO za vpis svojih živali v rodovniško knjigo posebno pristojbino, ki jo na predlog strokovnega sveta določi PRO.

PRAVILA ZA OCENJEVANJE LASTNOSTI ZUNANJOSTI KONJ PASME ŠETLANDSKI PONI IN MERILA ZA RAZVRŠČANJE ŽIVALI V KAKOVOSTNE RAZREDE

1 Ocenjevalni model zagotavlja oceno in vrednotenje lastnosti, ki jih opredeljuje rejski cilj, s poudarkom na oceni pasemskega tipa in pasemskih značilnosti. Žrebeta se oceni v letu rojstva. Odrasle živali se oceni pred prevedbo med plemenske živali. Ta ocena je za kobile dokončna. Žrebci, ki so ob pregledu za priznanje in vpis v rodovniško knjigo mlajši od petih let se ocenijo še enkrat po dopolnjenem petem letu starosti - prva ocena je predhodna, dokončna pa je druga ocena.

2 Pri odraslih konjih se ocenjuje:

- Pasemski tip in spolni dimorfizem
- Glava
- Vrat
- Prednji del trupa
- Srednji del trupa
- Zadnji del trupa
- Prednje noge
- Zadnje noge
- Pravilnost hodov
- Izdatnost in lahkotnost v gibanju

3 Pri žrebetih se ocenjuje:

- Pasemski tip
- Glava in vrat
- Trup
- Noge
- Pravilnost in izdatnost hodov

4 Posamezne lastnosti se ocenjuje z ocenami od 1 do 10 (vmesne ocene niso dovoljene)

10	Odlično	4	Pomanjkljivo
9	Zelo dobro	3	Razmeroma slabo
8	Prav dobro	2	Slabo
7	Dobro	1	Zelo slabo
6	Zadovoljivo	0	Neocenjeno
5	Zadostno		

5 Vse ocene je potrebno utemeljiti z opisom in komentarjem na ocenjevalnem zapisniku. Rezultat ocenjevanja se izrazi s skupno oceno. Skupna ocena je vsota posameznih ocen.

6 Ocenjevanje opravlja ocenjevalna komisija, ki jo določi strokovni svet PRO

7 Na osnovi skupne ocene se živali razvrsti v kakovostne razrede:

Odrasli konji		Žrebeta	
Število točk	Razred	Število točk	Razred
90 in več	1.a	40 in več	I
80-89	1.b	35-39	II
75-79	2.a	30-34	III
70-74	2.b	29 in manj	IV
65-69	3.a		
64 in manj	3.b		

Oznaka plus (+) ali minus (-) se znotraj posameznih razredov pripiše pri mejnih vrednosti skupne ocene (n. pr. 75 točk = 2.a-, 79 točk je 2a+).

8 Skupna ocena in kakovostni razred, v katerega je žival ocenjena se vpiše v ustrezen razdelek Identifikacijskega dokumenta. Lastnik ocenjevanje živali prejme kopijo ocenjevalnega zapisnika.

9. Z oceno tipa je pomembna tudi presoja mer posameznih telesnih delov. Pri šetlandskih ponijih se poleg standardnih mer:

- višina v vihru z merilno palico in trakom,
- obseg piščalnice,
- obseg prsi,

meri še:

- višina hrbta (najnižja točka) z merilno palico ,
- višina križa (najvišja točka) z merilno palico,
- obseg karpalnega sklepa.

10. Živali, ki pri katerikoli starosti presežejo višino 107 cm v vihru – merjeno z merilno palico niso več priznane za pleme.